

Рецензия

Относно: Конкурс по смисъла на закона за развитие на академичния състав във връзка с избор за академичната длъжност професор в професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Ветроходство“.

Рецензент: проф. Елена Николова, доктор

В ДВ бр. 92 от 7 ноември 2014 г., на стр. 89 е обявен конкурс за нуждите на катедра „Водни спортове“ при Национална спортна академия „Васил Левски“. Единствен кандидат по конкурса за заемане на академичната длъжност професор е, доц. Пенчо Гешев, доктор. По процедурата са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ и правилника на НСА.

I. Биографични данни и кариерно развитие на кандидата

Доцент Пенчо Гешев е роден през 1952 година. През 1976г. завършва висше образование във Вишия институт за физическа култура (сега НСА „В. Левски“) с професионална квалификация „Преподавател по физическо възпитание“ и призната образователно-квалификационна степен „Магистър“.

За периода от 1977г. до 2015г. кандидатът последователно заема академичните длъжности асистент, старши асистент, главен асистент и доцент.

След защита на дисертационен труд през 1991г. придобива научната степен „кандидат на педагогическите науки“, сега образователната и научна степен „доктор“ и през 2000г. е хабилитиран за доцент към катедра „Водни спортове“, НСА „В. Левски“.

По настоящем доц. Пенчо Гешев заема тази академична длъжност и от 2003г. паралелно реализира управленчески функции в образователната институция, като преминава през отделните структурни равнища както следва:

- от 2003г. до 2007г. е декан на факултет „Кинезитерапия, туризъм и спортна анимация“;
- от 2007г. до 2012г. е Зам. Ректор по учебната работа;
- от 2012г. е Ректор на НСА „Васил Левски“;

II. Характеристика и оценка на преподавателската и научно-изследователската дейност на кандидата

➤ Преподавателска дейност

Доц. Пенчо Гешев е изграден университетски преподавател, доказан експерт и треньор с многогодишен академичен стаж по специалността, в НСА. Той е изпълнявал и продължава да изпълнява стриктно своите задължения като преподавател и титуляр на учебната дисциплина ветроходство. През всичките тези години има пълна аудиторна и извънаудиторна заетост. Води учебни занимания, лекции, учебни курсове, участва в семинари, кръгли маси, активно участва в организацията и провеждането на учебния процес в катедрата.

Доц. Пенчо Гешев е автор и съавтор на 10 учебни програми, 7 от които са след хабилитирането му за доцент.

Участва активно в актуализирането и създаването на нови учебни програми по ветроходство за образователно-квалификационната степен „Бакалавър“, по специалност „Спорт“ и образователно-квалификационната степен „Магистър“ по спорт, профил ветроходство, учебни програми на специалност „Адаптирана физическа активност и спорт“ за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, учебни програми по вид спорт – специалност „Ветроходство“, ОКС „Бакалавър“, по спортно усъвършенстване – ветроходство, ОКС „Бакалавър“ и по спортна специализация „Ветроходство“, ОКС „Магистър“.

С висок относителен дял е участието на доц. Гешев в международни проекти финансирани от ЕК по програма Леонардо да Винчи – три на брой:

- Проект EUROSPORT – 1.10.2011г. – 30.09.2013г.
- Проект TESS – 1.10.2011г. – 30.09.2013г.
- Проект TSC – Работа чрез въжен достъп, 1.10.2010г. – 30.12.2013г.

Един проект по програма KA2, LANGO – 1.01.2012г. – 30.12.2013г., на позиция мениджър и участник.

Ръководител е и на проект „Въвеждане на нови образователни системи за качество на дистанционното обучение в спорта и свързаните със спорта програми“ – 11.10.2012г. – 11.08.2014г., финансиран от МОН.

Доц. Гешев заслужава висока оценка за извършената обемна професионална и управленческа дейност, свързана с трите

акредитационни процедури на висшето училище, в които той участва с цялата отговорност като декан и Ректор на НСА.

От позициите си на хабилитиран преподавател, доц. Пенчо Гешев е избран за рецензент по процедури за защита на дисертационни трудове - 3 пъти и на хабилитации - 5 пъти.

Особена активност доц. Гешев проявява и в индивидуалната работа със студентите / дипломанти и докторанти /. Бил е научен ръководител на 17 дипломанти и е осъществил научно ръководство на четирима успешно защитили докторанти.

➤ Научноизследователска дейност

В конкурса за академичната длъжност „професор“ доц. Пенчо Гешев е представил следната научна и учебно-методическа продукция:

1. Учебници, учебни помагала, монографии – 3 броя, от които 1 монография, 1 учебник и 1 методическо ръководство. От представените трудове в този раздел на рецензиране подлежи монографията и учебника, защото методическото ръководство е рецензирано за доцентурата.

2. Самостоятелни публикации в списания и сборници – 13 броя. От тях 9 публикации са по конкурса за „професор“.

3. Публикации в съавторство, на които кандидата е водещ първи автор – 15 броя. На рецензиране подлежат 9 научни статии, които са публикувани след 2000 г., годината през която доц. Гешев се хабилитирал.

4. Публикации в съавторство – 6 броя, за рецензиране, публикувани след хабилитирането – 2 броя.

Обект за рецензиране са 22 научни труда, които изцяло са в предметната област на обявения конкурс, включая и представените 5 резюмета от участия в международни научни прояви и форуми в Англия, Швеция и Сърбия.

Научните трудове могат да бъдат групирани в две тематични групи в зависимост от спецификата на тематиката, която разглеждат. Те ясно очертават профила на научноизследователската дейност на кандидата.

Първата група публикации могат да бъдат отнесени към теорията и методиката на ветрихидния спорт.

Много високо оценявам учебника по ветроходство, който е предназначен за научното, теоретичното и методическото осигуряване на спортнопедагогическата учебна дисциплина „Ветроходство“. Задълбочено и в логическа последователност са систематизирани

знанията за устройството на ветроходната яхта. Представена е класификация на ветроходните яhti. Текстът дава възможност за добиването на ясна представа за корпуса, въоръжението и оборудването на ветроходната яхта. Използван е богат илюстративен материал, който е подходящо обвързан с текста и създава нагласа за познавателна дейност. Теоретичните знания, знанията за техниката и тактиката на ветроходния спорт са обвързани методологически правилно с методиката на обучението и тренировката във ветроходния спорт.

Научните публикации от първата тематична група са на много добро научно ниво като изводите и научните достижения могат да бъдат използвани в практиката и обратното, понякога изискванията на практиката насочват изследователите към задълбочени научни изследвания. Измененията на състезателните дистанции в действащия правилник водят до увеличаване дела на плаване на пълни курсове. Това предполага изследване върху особеностите на плаване на курсовете фордевинд и багшат. Решавайки изследователската програма се установява оптималния вариант на планове на пълен курс / II.5 /.

Особен интерес представляват резултатите от изследването за ефекта на крена върху ходовите качества на олимпийски клас ветроходна яхта „Лазер“. Данните показват, че при яхта клас „470“ оптималният ъгъл на крена е различен в различните хидрометеорологични условия. Установени са стойностите на оптималният ъгъл на крена в зависимост от силата на вятъра. При плаване в условията на слаб вятър се препоръчва създаването на изкуствен крен с цел подобряване на аеродинамичните качества на яхтата /II.6/. Усъвършенстването на учебния процес се осъществява посредством различни подходи като преднамерен подбор на обучаемите /3.2/, разнообразяване на средствата и методите за техническо и тактическо усвояване на старта (4.1 и 4.2) чрез включване в подготовката на тренажори и компютърни програми за обогатяване на собствената (основната) информация с оглед надеждно водене на ветроходната яхта при различни ситуации (2.2, 2.5, 3.14, 4.4).

Обогатена е теорията и практиката на ветроходния спор чрез идентифициране нов интегрален показател, като фактор на различните сили при движението на ветрохода наречен „резултатна сила на реалния курс“.

Към втората тематична група можем да причислим всичките публикации, които третират специфичната тематика свързана с теорията и методиката на оцеляването в екстремални ситуации,

едноименна с монографичния труд на доц. Пенчо Гешев. Действително този труд има научно-приложни приноси моменти, които се определят от условията на живот в съвременния сциум (1.3).

Подчертано приложни приноси имат и научните изследвания с изучаване на влиянието на физическата активност върху агресивността при ученици (2.8) и установяването на взаимна детерминираност на видовете реакции на агресивност и стилове за разрешаване на конфликти.

Така описаната научноизследователска дейност на доц. Пенчо Гешев обогатява теорията, методиката и практиката на спорта и оцеляването в екстремални ситуации със следните приноси:

1. Научно са обосновани теоретико-приложните основи на българската школа за обучение и тренировка по ветроходство в широк възрастов диапазон.

2. Експериментално е обоснована методика за интензифицирано начално обучение по ветроходство с доказани резултати: формиране на умения за самостоятелно управление на ветроходна яхта.

3. Установено е влиянието на равновесната устойчивост, ситуативната и личностната тревожност върху ефективността на обучението по ветроходство.

4. Разработена е първата компютърна програма за обучение по ветроходство. Установени са основните понятия и техниката на управление на ветроходната яхта.

5. Разработени са специални упражнения за усъвършенстване на техническата и тактическата подготовка на ветроходеца в учебно-тренировъчния процес.

6. Обогатен е понятийният апарат на ветроходния спорт с новото понятие „резултатна сила на реалния курс“, което информира за действията на аеродинамичните и хидродинамичните сили върху ветроходната яхта.

7. Систематизирани са основните изисквания за организация и провеждане на крейсерско плаване и основните положения на лощията и навигацията.

8. Експериментално е доказан положителния ефект на заниманията с ветроходен спорт върху двигателно-функционалната система на подрастващи.

9. Обогатена е теорията на екстремалните ситуации и методиката за формиране на различни видове адекватна готовност.

10. Разкрити са взаимовръзките между различни реакции на агресия. Установен е ефекта на повишената физическа активност за намаляване на агресията при ученици.

11. Експериментално е обоснован модел за избягване на ситуации с проява на агресия, на насилие и на нападение. Структурирани са четири взаимосвързани модула, които включват конкретни знания, равнище на приложни двигателни навици и физическа подготовка с утилитарен характер за оцеляване.

Представата за научноизследвателската дейност на доц. Гешев се допълва от неговото участие в два международни научни семинара, където убедително защитава своята компетентност и еродияция по проблемите на теорията и методиката на спортната тренировка.

Според справката за цитиранията като автор, доц. Пенчо Гешев е цитиран 18 пъти – в дипломни работи 9 пъти, в дисертационни трудове 2 пъти и в списания, сборници и книги 7 пъти. Това е показател, че научната продукция на доц. Пенчо Гешев е получила обществена популярност.

➤ Социална дейност

Богатият спортнопедагогически, научноизследователски и управленчески опит, който доц. Гешев е придобил закономерно във времето, му дава възможност да прилага своите професионални умения и компетенции в различни институции в национални и международни структури. Впечатляваща е проявата от кандидата на организационни, технически и мениджърски умения в областта на физическото възпитание и спорта. Дейностите, в които доц. Пенчо Гешев участва са с широк обхват. В действен план той има безспорен принос в развитието и функционирането в образователното пространство на Национална спортна академия „Васил Левски“ като образователна и демократична институция.

Активното участие на доц. Пенчо Гешев, през годините като зам.председател на СФК „Академик“, зам.председател на БОК, член на бюрото и управителния съвет на Българска федерация по ветроходство, член на експертния съвет на Министерство на физическото възпитание и спорта и член на борда на Международната асоциация на университетите за физическо възпитание и спорт, дава възможност за интеграция на усилията между водещите институции в посока усъвършенстване на съвместните дейности, свързани с постигане на конкретни резултати в процесуално-резултативен план.

Доц. Гешев е председател на научно-методическото списание „Спорт и наука“, чието поддържане е изключително важно за популяризирането и внедряването на научните достижения в практиката.

Заклучение

Съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото приложение, както и съобразно критериите, залегнали в правилника за придобиване на научни степени и академични длъжности в Национална спортна академия „Васил Левски“, като имам предвид цялостната дейност на кандидата, изведените положителни оценки и научни приноси, с убеденост давам своя положителен вот при избора на доц. Пенчо Гешев за академичната длъжност „Професор“ към катедра „Водни спортове“ при НСА „Васил Левски“.

27.02.2015г.
София

Рецензент:
проф. Елена Николова, доктор